

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 § i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker ändras. Nedsättningen av accisen på alkohol för små, oberoende bryggerier utökas. Dessutom föreslås det att den övre gränsen för årsproduktionen vid bryggerier som är berättigade till skattestöd höjs.

Propositionens inverkan på statsbudgeten för 2015 beaktas i tilläggsbudgetförslaget.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Den ska tillämpas från ingången av 2015.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning

I lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) föreskrivs om accis på alkohol och alkoholdrycker, nedan lagen om accis på alkohol. Med öl avses i lagen om accis på alkohol sådana maltdrycker som hör till position 2203 i tulltariffen samt sådana blandningar av öl och alkoholfria drycker som hör till position 2206 i tulltariffen och som innehåller mer än 0,5 volymprocent alkohol. Öl beskattas utifrån dryckens etylalkoholhalt. Enligt lagen om accis på alkohol är accisen 32,05 cent per centiliter etylalkohol, om ölets etylalkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent. Den motsvarande accisen är 8,00 cent om ölets etylalkoholhalt överstiger 0,5 men är högst 2,8 volymprocent. Till exempel för öl med en etylalkoholhalt på 4,7 volymprocent är accisen 1,50 euro per liter och för öl med 8 volymprocent alkohol 2,56 euro per liter.

I Finland har accisen för små och oberoende bryggerier, nedan småbryggerier, sänkts från och med 1995. Grundaccisen för accisen på alkoholdrycker sänktes med 20 procent 1995 för småbryggerier med en årsproduktion på högst en miljon liter. Nedsättningen av accisen för småbryggerier utvidgades från ingången av 1996 så att företag som framställer över en miljon men högst 5,5 miljoner

liter öl beviljades en accisnedsättning på 10 procent av grundaccisbeloppet för accisen på alkoholdrycker. De småbryggerier som framställer högst 1 miljon liter fick fortsatt en nedsatt accis på 20 procent. Nedsättningen av accisen på alkoholdrycker för småbryggerier utvidgades 1997 så att de småbryggerier som framställer högst 200 000 liter öl under ett kalenderår beviljades en accisnedsättning på 30 procent av grundaccisbeloppet, och för de bryggerier som var berättigade till en accisnedsättning på 20 procent höjdes produktionsgränsen till 2 miljoner liter. Dessutom nedsattes accisen för småbryggerier med 10 procent, om den framställda mängden öl översteg 2 men var högst 5,5 miljoner liter per år. I detta sammanhang föreskrevs det att buteljering av öl som framställts av ett annat bryggeri inte räknas med i produktionsmängden och det tilläts samarbete vid anskaffningen av de råvaror och förnödenheter som behövs för framställningen av öl eller för förpackningen, marknadsföringen eller distributionen bryggerier emellan, om den sammanlagda mängden öl de framställde sammanlagt var högst 5,5 miljoner liter per år. Den senaste ändringen i fråga om nedsatt accis för småbryggerier gjordes genom lag 1298/2003 i mars 2004, när de nedsatta acciser som gäller i dag började tillämpas och man övergick till ett kumulativt system där ett litet bryggeri bibehåller den tidigare nedsatta accisen när produktionen ökar.

Bestämmelser om nedsatt accis för småbryggerier finns i 9 § i lagen om accis på alkohol. Om den skattskyldige lämnar en tillförlitlig utredning om att ölet har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och som per kalenderår framställer högst 10 miljoner liter öl, har bryggeriet rätt till nedsatt accis. Beloppet av den nedsatta accisen för ett litet bryggeri sjunker när mängden framställt öl ökar. Procentsatserna för accisnedsättningen framgår av följande tabell:

Framställt öl, liter	Nedsättningsprocent
0–200 000 l	50
200 000–3 000 000 l	30
3 000 000–5 500 000 l	20
5 500 000–10 000 000 l	10

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som berättigar till nedsatt accis. I 9 § i lagen om accis på alkohol föreskrivs även mer detaljerat om samarbetet mellan småbryggerier. Om småbryggerier som sammanlagt producerar högst 10 miljoner liter öl per år, samarbetar inom produktionen eller verksamheten anses det inte betyda att företagen i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl.

Accis på dryckesförpackningar tas även ut för detaljhandelsförpackningar som innehåller alkoholdrycker i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Accisen på dryckesförpackningar är 51 cent per liter färdig produkt. En dryckesförpackning är accisfri om den kan fyllas på nytt eller användas för råvaruåtervinning och ingår i ett pantbaserat retursystem.

Bindande bestämmelser för medlemsstaterna finns i fråga om strukturerna för punktskatter på alkohol, produkter som ska beskattas och tillåtna skattenedsättningar i rådets direktiv 92/83/EEG om harmonisering av

strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker, nedan strukturdirektivet. Bestämmelser om grunderna för nedsättningen av skatter för små och oberoende bryggerier finns i artikel 4 i strukturdirektivet. Enligt artikeln får skattenedsättningen differentieras efter bryggeriernas årsproduktion. Skattenedsättningen kan dock endast gälla företag som framställer högst 20 miljoner liter öl per år. Ett ytterligare krav är att de nedsatta skattesatserna inte får sättas mer än 50 procent under den normala standardsatsen för punktskatt. Med ett litet, oberoende bryggeri avses ett bryggeri som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra bryggerier, som använder lokaler som är fysiskt skilda från andra bryggeriers och som inte brygger på licens.

Bestämmelser om minimiskatter finns i rådets direktiv 92/84/EEG om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker. Medlemsstaterna ska ta ut punktskatter som är minst av den storlek som anges i direktivet, men de kan tillämpa skattesatser som är högre än minimiskattenivåerna. Vid jämförelse medlemsstaterna emellan är alkoholskatten på en hög nivå i Finland. Inom EU är skatten på öl högst i Finland, därefter är det Storbritannien och Sverige som beskattar ölet strängast.

1.2 Praxis

Alkoholkonsumtion och detaljförsäljningspriser

Den totala konsumtionen av alkohol har sjunkit moderat i Finland under de senaste fem åren. Den totala konsumtionen hundra procentig alkohol var 2012 ca 9,6 liter per invånare, medan den som högst var 10,5 liter 2005 och 2007. Den totala konsumtionen har sjunkit nästan 8 procent från 2008, vilket har berott på en minskning av den statistikförda konsumtionen. Med statistikförd konsumtion avses drycker som säljs och beskattas i Finland. Konsumtionen av mellanöl sjönk med ca 7 procent från 2008 till 2012 mätt i hundra procentig alkohol per invånare, och konsumtionen av starköl på motsvarande sätt med nästan 10 procent. Den statistikförda konsumtionen av alkohol har sjunkit bl.a. som en följd av de höjda priserna på alkohol-

drycker. Andra faktorer som kan ha haft en sänkande inverkan på konsumtionen kan vara minskad köpkraft till följd av konjunkturbedgången samt förändringar i finländarnas dryckesvanor.

Det reella priset på mellanöl steg med ca 15 procent från 2008 till 2012. På motsvarande sätt har det reella priset på starköl stigit med ca 9 procent. Som helhet steg de reella priserna på alkoholdrycker under motsvarande tidsperiod med nästan 12 procent. I synnerhet har skattehöjningarna under de senaste åren höjt priserna på alkoholdrycker.

Den icke statistikförda alkoholkonsumtionen, till vilken hör sådan alkohol som resenärer för med sig, olaglig och laglig hemtillverkning, alkohol som finländare konsumerar utomlands samt smuggling, har enligt beräkningar varit oförändrad de senaste åren. Den icke statistikförda konsumtionen per invånare var 2012 cirka 1,9 liter hundra procentig alkohol, dvs. på samma nivå som 2008.

Skatteintäkter

Skatteutfallet i fråga om alkoholdrycker var 2013 cirka 1 336 miljoner euro, och beräknas 2014 öka till ca 1 409 miljoner euro. Ölets andel av utfallet av accisen på alkoholdrycker var 2013 ca 43 procent. Den effekt som den nedsatta accisen för småbryggerier har på utfallet av accisen på alkoholdrycker är liten. Skattestödet 2013 för småbryggerier i enlighet med produktion var 5,3 miljoner euro.

Småbryggerierna

År 2013 fanns det i Finland 31 småbryggerier, av vilka majoriteten, 24 bryggerier, framställde under 200 000 liter öl per år. Av småbryggerierna producerade 14 bryggerier under 30 000 liter öl per år. Sju företag framställde över 200 000 liter öl per år och det fanns två småbryggerier som framställde över en miljon liter öl per år. Småbryggeriernas antal steg till 35 år 2014.

Efter att den nedsatta accisen för småbryggerier i sin nuvarande form trädde i kraft har accisen på öl höjts 2008, 2009, 2012 och 2014. Beloppet av nedsatt accis för småbryggerier har ökat i och med höjningarna av ac-

cisen på öl, eftersom nedsatt accis beviljas i proportion till ölaccisens belopp. Till exempel för ett bryggeri med en årsproduktion på 200 000 liter har nedsättningen ökat med 0,25 euro per liter och för ett bryggeri som producerat 10 miljoner liter med 0,09 euro per liter, om ölet antas innehålla 4,7 volymprocent alkohol.

I en europeisk jämförelse är skattesatsen för småbryggerier i Finland hög, eftersom den skattesats för öl som Finland tillämpar är den högsta inom EU. Beloppet av nedsatt accis för småbryggerier per liter är ur europeisk synvinkel sett emellertid rätt hög.

Den mängd öl som produceras av småbryggerier har ökat från 2004, när den nuvarande bestämmelsen om nedsatt accis trädde i kraft. Ökningen har varit snabb i synnerhet från och med 2008 med betoning på de tre största produktionsleden. De tre största småbryggerierna producerade 85 procent av allt öl från småbryggerier 2013. År 2004 producerades 2,1 miljoner liter öl som berättigar till skattestöd för småbryggerier, och skattestödets belopp var 0,7 miljoner euro. Fram till 2013 ökade produktionsmängden för öl som berättigar till nedsatt accis för småbryggerier med ca 13 miljoner liter, vilket utgör ca 3 procent av ölmarknaden i Finland. Beloppet av skattestödet har samtidigt nästan sjufaldigats till 5,3 miljoner euro per år.

1.3 Den internationella utvecklingen

Skattelättnad för småbryggerier används i 20 av EU-medlemsstaterna. Tillämpningen av skattelättnaden varierar mycket mellan medlemsstaterna. Inom Finlands närområde har Sverige ingen sådan skattelättnad. I Estland är skattelättnaden för småbryggerier 50 procent av skatten, dvs. 3,14 euro per hektoliter etylalkohol, om årsproduktionen är högst 300 000 liter.

Tolv medlemsstater använder skattelättnad upp till strukturdirektivets maximimängd 20 miljoner liter. Men t.ex. i Tyskland är den övre gränsen för skattelättnad en produktion på högst 4 miljoner liter, i Österrike 5 miljoner liter och i Storbritannien 6 miljoner liter. En del av medlemsstaterna, t.ex. Storbritannien, tillämpar en enda skattelättnadssats, men största delen av de medlemsstater som

tillämpar skattelättnad använder sig av en graderad modell. I de graderade modellerna varierar gränsen för den lägsta nivån avsevärt. I Österrike och Belgien är den t.ex. 1,25 miljoner liter, i Tyskland 0,5 miljoner liter och i Danmark 0,37 miljoner liter.

I en internationell jämförelse är nivån på alkoholskatten på öl hög i Finland, 32,05 cent per centiliter etylalkohol, om ölets alkoholhalt är över 2,8 procent. Till exempel i Sverige är den motsvarande nivån 20,62 cent. I medlemsstater med en hög alkoholskatt på öl tillämpas vanligen mer sällan skattelättnad för småbryggerier och gränserna för den är ofta lägre.

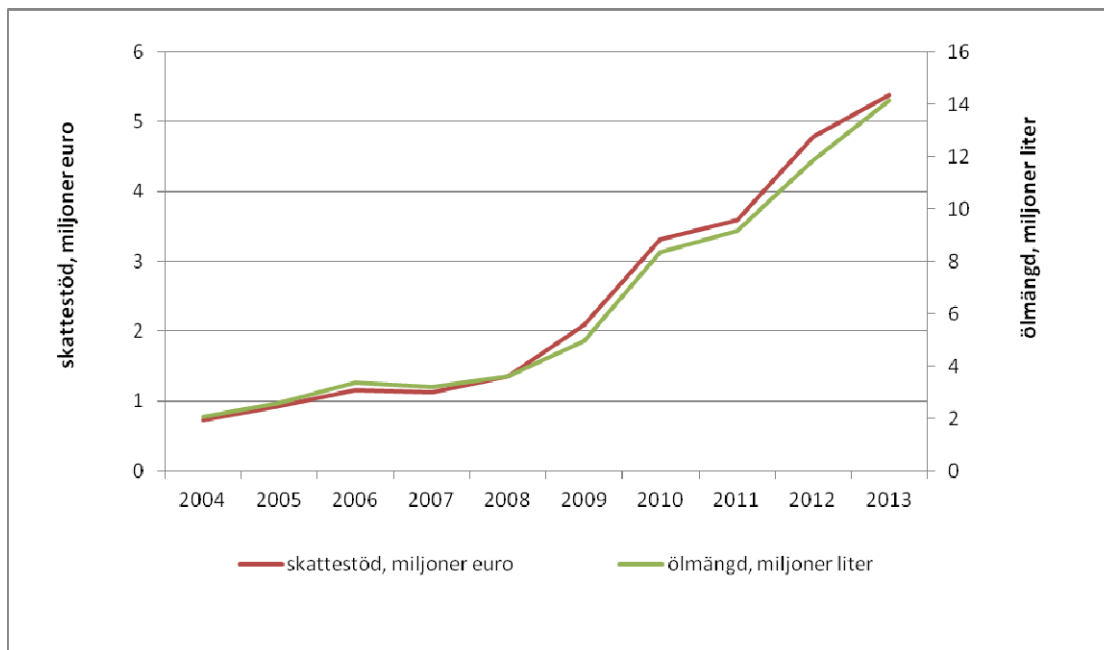
1.4 Bedömning av nuläget

I en europeisk jämförelse är skattesatsen för det öl som produceras av småbryggerier

hög i Finland, eftersom den allmänna accisats för öl som Finland tillämpar är den högsta bland EU-länderna. Samtidigt är även eurobeloppen för de nedsatta acciserna för småbryggerier räknat per liter i europeisk jämförelse rätt höga. Det bör särskilt observeras att i övriga länder med hög ölskatt, såsom Storbritannien, Sverige eller Irland, beviljas inte skattenedsättning alls (Sverige) eller den är begränsad till småbryggerier som framställer under 2 miljoner liter (Irland) eller 6 miljoner liter (Storbritannien).

Mängden öl som produceras av småbryggerier i Finland har ökat från och med 2004 och ökningen har försnabbats från och med 2008.

Figur 1. Utvecklingen 2004–2013 av beloppet av skattestöd (miljoner euro) för öl från småbryggerier samt mängden öl från småbryggerier (miljoner liter)

Ökningen av mängden öl från småbryggerier under de senaste åren har klart koncentrerats till de tre största produktionsleden. Under tiden för den nuvarande accisnedsättningen för småbryggerier har beloppet av skattestöd mer än sjufaldigats till 5,4 miljoner euro per år.

Syftet med den nedsatta accisen för småbryggerier är att kompensera skillnaderna i produktionskostnader mellan små och stora bryggerier. I och med att gränserna för den nedsatta accisen och procentsatserna för dem har ändrats och till följd av skattehöjningar har nedsättningens belopp i euro ökat avsevärt. För närvarande är skattebördan för det öl som ett litet bryggeri med en årsproduktion på t.ex. 10 miljoner liter producerar i medeltal 0,28 euro lättare per liter jämfört med öl enligt den allmänna accissatsen för öl. Till exempel 2004 var den nedsatta accisen för motsvarande produktion 0,17 euro per liter. I exemplen antas att ölets styrka är 4,7 procent alkohol.

Den nuvarande kumulativa beräkningsgrunden för skattestöd leder till att nyttan av skattestödet kvarstår då småbryggeriernas produktion ökar, trots att man kan bedöma att produktionskostnaderna sjunker när volymen ökar. Därmed leder den nuvarande kumulativa beräkningsgrunden till att skattestödet koncentreras till de största småbryggerierna.

Vid planeringen av nedsatt accis för småbryggerier ska syftet med alkoholskattepolitiken beaktas, eftersom andelen öl från småbryggerier har ökat till 3 procent av ölmarknaden. Detta innebär dels ett tryggande av intäkterna från accisen på alkohol, dels att skattepolitiken inte ska leda till en ökad alkoholkonsumtion.

Småbryggerierna har ansett att skattetröskeln i samband med att den nedsatta accisen upphör är ett missförhållande. Rätt till nedsatt accis för småbryggerier har endast de bryggerier som producerar högst 10 miljoner liter öl. När produktionen för ett litet bryggeri överstiger gränsen 10 miljoner liter får bryggeriet inte längre någon nedsatt accis alls, utan skattebördan för allt öl som ett litet bryggeri producerar ökar med en gång med 0,28 euro per liter.

En höjning av den tillåtna mängd som småbryggerier årligen får producera underlättar deras möjligheter till tillväxt. Enligt strukturdirektivet är det möjligt att sänka skattetröskeln, eftersom det i direktivet tillåts att årsproduktionen ökas till 20 miljoner liter. En produktion av denna omfattning motsvarar emellertid redan fem procent av Finlands ölmarknad. Dessutom medför en höjning av den övre gränsen att skattestödet utvidgas till bryggeriverksamhet med större volymer.

Av småbryggerier krävs ekonomiskt och juridiskt oberoende av andra aktörer inom branschen. Eftersom bedömningen av oberoende i sista hand grundar sig på unionslagstiftningen, vore det med tanke på den praktiska tillämpningen av lagen motiverat att i lagen om accis på alkohol införa ett omnämnande av fysisk åtskildhet och förbud mot att brygga på licens i enlighet med strukturdirektivet. Ekonomiskt oberoende har behandlats i EU-domstolens dom i ärendet C-83/08. Enligt domen fordrar denna bestämmelse, med hänsyn till syftet med direktivet, att de små bryggerierna med en årsproduktion av öl på under 200 miljoner liter verkligen är oberoende av andra bryggerier, såväl vad gäller deras juridiska och ekonomiska struktur som beträffande hur deras produktion är strukturerad, genom att de använder lokaler som är fysiskt skilda från andra bryggeriers och inte brygger på licens. Dessutom konstateras det i punkt 31 i domen att begreppet ekonomiskt oberoende hänvisar till det berörda bryggeriets möjlighet att självständigt fatta affärsbeslut.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att förbättra tillväxtförutsättningarna för småbryggerier dock utan att i någon avsevärd omfattning öka det totala beloppet av beviljade skattestöd.

I propositionen föreslås att nedsättningen av accisen på alkohol för småbryggerier utökas så att nedsättningen på 50 procent av accisen på alkohol utökas till att gälla en årsproduktion av öl upp till 500 000 liter. För närvarande beviljas en nedsättning på

50 procent upp till 200 000 liter. Dessutom föreslås att den övre gränsen för småbryggeriers årsproduktion höjs till 15 miljoner liter från nuvarande 10 miljoner liter. Berättigade till nedsatt accis är därmed de småbryggerier som har en totalproduktion på högst 15 miljoner liter per år. Nedsatt accis beviljas dock inte för den andel av produktionen som överstiger 10 miljoner liter. I övrigt kvarstår som för närvarande storleken på den nedsatta accis som beviljas småbryggerier i enlighet med de olika mängder som de årligen producerar. Den kumulativa beräkningsgrunden för skattestödet ändras inte heller.

Kravet på småbryggeriernas oberoende specificeras dock på det sätt som avses i strukturdirektivet. Sådana bryggerier som rättsligt och juridiskt är oberoende av övriga bryggerier är fortsättningsvis berättigade till nedsatt accis. Bestämmelsen kompletteras med kravet att bryggeriet ska utöva sin verksamhet åtskilt från övriga bryggerier och inte får brygga på licens.

Förslagen genomförs genom en ändring av 9 § i lagen om accis på alkoholdrycker. Förutom de nämnda ändringarna förbättras bestämmelsens läsbarhet.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

En utvidgning av nedsättningen av accisen på alkohol för småbryggerier på det sätt som föreslås förorsakar, beräknat enligt 2013 års produktionsnivåer, ett årligt skatteinkomstbortfall på uppskattningsvis 400 000 euro. Skattebortfallet är en följd av att den lägsta nivån höjs till 500 000 liter, och på grund av den kumulativa strukturen av skattenedsättningen riktar den sig närmast till de större småbryggerierna. Den nedsatta accisen för ett litet bryggeri som i dagsläget producerar 500 000 liter öl per år är ca 0,29 miljoner euro när ölets genomsnittliga volymprocent är 4,7. Efter den föreslagna ändringen är den nya nedsatta accisen för motsvarande produktion med samma volymprocent ca 0,38 miljoner euro. På motsvarande sätt är för närvarande den nedsatta accisen för ett litet bryggeri som producerar 10 000 000 liter öl per år ca 2,84 miljoner euro. Enligt model-

len i propositionen är den ca 2,93 miljoner euro när ölets genomsnittliga volymprocent är 4,7.

Höjningen av den övre gränsen för småbryggeriernas produktion till 15 miljoner liter har ingen direkt inverkan på skatteutfallet. I och med utvidgningen kan småbryggerierna öka sin årliga produktion upp till 15 miljoner liter utan att förlora de nedsatta acciser som de har beviljats. Skattestödets belopp ökar heller inte, eftersom ingen nedsatt accis beviljas för produktionen mellan 10 miljoner liter och 15 miljoner liter, utan ett bryggeri som producerar på denna nivå behåller endast nedsättningarna för sin tidigare produktion. Den föreslagna höjningen av den övre gränsen höjer den produktionsvolym efter vilken ett litet bryggeri inte längre får nedsatt accis på alkohol. Eftersom den föreslagna ändringen gagnar de småbryggerier som ligger nära den övre gränsen innebär en höjning av den ett stöd för utvidgningen av verksamheten för de småbryggerier som har en produktion som med dagens mått mätt är relativt stor med tanke på att de är småbryggerier.

Skattestödet för småbryggerier ska beviljas för importöl på samma villkor som för det öl som produceras av inhemska bryggerier. De föreslagna ändringarna ökar de nedsatta acciserna inte bara för den inhemska produktionen utan även för importerat öl framställt av småbryggerier. Effekten av detta ökar i synnerhet när den övre gränsen höjs och flera utländska bryggerier kommer att omfattas av rätten till nedsatt accis för småbryggerier. Importen av öl från småbryggerier har tills vidare dock varit liten och den förväntas inte öka avsevärt till följd av ändringen. Möjligheten att importen av öl från småbryggerier ökar när den övre gränsen höjs finns dock. Propositionens konsekvenser för sysselsättningen bedöms vara små.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen har inga konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

Efter genomförandet inverkar propositionen på verksamheten vid mindre än tio småbryggerier. I Finland konsumerades 2012 ca 423 miljoner liter öl enligt Institutet för hälsa och välfärd. Småbryggeriernas andel av detta

var ca 3 procent. År 2012 framställde 34 företag öl i Finland, av vilka 31 beviljades nedsatt accis på grund av att de var småbryggerier. Propositionen kan ha små sociala konsekvenser och konsekvenser för hälsan till följd av en ökad ölkonsumtion, men det är ytterst svårt att bedöma deras storlek.

Propositionen ökar inte företagens administrativa börda, eftersom den till denna del inte medför några ändringar jämfört med nuläget. Det kan bedömas att propositionen sporrar företag till att öka sin produktion både genom höjningen av gränsen för den lägsta produktionsmängden och genom höjningen av den övre gränsen för maximal produktionsmängd. I synnerhet när det gäller höjningen av den lägsta nivån torde denna effekt förbli liten, eftersom en ökning av produktionen antagligen även kräver ytterligare investeringar i produktionskapaciteten, och effekten av den nedsatta accisen är små i jämförelse med dessa investeringar.

En höjning av den övre gränsen för småbryggeriernas produktion inverkar på konkurrensläget inom bryggeribranschen. En höjning av den övre gränsen för produktion som berättigar till nedsatt accis utvidgar de accisnedsättningar som riktas till småbryggerier till att omfatta mer verksamhet än i dagsläget. Eftersom syftet med den nedsatta accisen för småbryggerier är att minska skillnaderna i produktionskostnader mellan små och stora aktörer måste nivån på den övre gränsen bedömas med tanke på den inhemska marknaden.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utlåtande lämnades av social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Tullen, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands näringsliv rf, Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet r.f., Småbryggeriförbundet rf, Företagarna i Finland rf, Turism- och Restaurangförbundet rf, Förening för Finlands Alkoholdryckhandel rf, Ölförbundet rf, Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf och SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Nästan alla remissinstanser stödde höjningen av den lägsta nivån för nedsatt accis från 200 000 liter till 500 000 liter. Höjningen ansågs genuint förbättra verksamhetsförutsättningarna för småbryggerier. Dock aktualiserades även farhågan för att en ökning av skattestödet till småbryggerier leder till en ökad produktion och konsumtion av öl. Allmänt ansågs det i utlåtandena att ändringarna i den nedsatta accisen för småbryggerier inte får öka skattestödets belopp och de olägenheter som alkoholkonsumtionen medför.

Höjningen av den övre gränsen för den totala produktionen till 15 miljoner liter var man såväl för som emot. Den ansågs sporra de största småbryggerierna till tillväxt. Emellertid framfördes det att höjningen snedvrider konkurrensen och inte är jämlik för de olika aktörerna, med beaktande av att EU:s högsta ölaccis tas ut i Finland och den betydande resandeförseln. De som motsatte sig förslaget betonade även att på den relativt lilla marknaden i Finland är effekten av en höjning av den övre gränsen den motsatta i förhållande till den ursprungliga avsikten med skattestödet, dvs. att stödja småbryggerierna. Dessutom föreslog social- och hälsovårdsministeriet att det i den maximala produktionen förutom ölproduktion även ska ingå företagets totala produktion av alkohol- och läskedrycker. På så sätt styrs inte stödet till stora industribolag med en förhållandevis liten ölproduktion.

I sina utlåtanden önskade remissinstanserna att begreppet licenstillverkning och dess förhållande till s.k. avtalstillverkning preciseras. Propositionen har dock inte kompletterats i detta avseende, eftersom någon närmare definition inte finns att tillgå i EU-rätten. Europeiska unionens domstol har i sin dom i mål C-83/08 ansett att begreppen i direktivet måste ges en självständig tolkning, på grundval av de aktuella bestämmelsernas lydelse och direktivets ändamål. Dessutom framgår det enligt domstolen således av ordalydelsen i artikel 4 i direktiv 92/83 att ett bryggeri som vill komma i åtnjutande av en nedsatt skattesats på öl måste uppfylla två villkor: ett kvantitativt villkor, avseende den högsta tillåtna årsproduktionen av öl, och ett kvalitativt, avseende dess oberoende ställning i förhållande till andra bryggerier. Enligt denna

tolkning ska avtalstillverkning, när något eventuellt beroendeförhållande inte finns till det andra bryggeriet, inte anses vara licenstillverkning. Det ska dock konstateras att innehållet i förbudet mot licenstillverkning fortfarande är oklart ur rättslig synpunkt, eftersom det inte finns någon rättspraxis i frågan.

5 Samband med andra propositioner

Propositionens inverkan på statsbudgeten för 2015 beaktas i tilläggsbudgetförfarandet.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt 2015. Den tillämpas från ingången av 2015. I lagen införs en övergångsbestämmelse om återbäring av överbetald accis 2015 på grund av att ikraftträdandet av lagen eventuellt skjuts upp.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 9 § i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 9 §, sådan den lyder i lagarna 571/1997, 1298/2003 och 1128/2010, som följer:

9 §

Om den accisskyldige lämnar en tillförlitlig utredning om att ölet har producerats i ett bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra bryggerier, som utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra bryggerier och inte brygger på licens och som per kalenderår producerar högst 15 000 000 liter öl, sänks den accis på alkoholdrycker som ska betalas på ölet med

1) 50 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som inte överstiger 500 000 liter,

2) 30 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som överstiger 500 000 liter men inte 3 000 000 liter,

3) 20 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som överstiger 3 000 000 liter men inte 5 500 000 liter,

4) 10 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som överstiger 5 500 000 liter men inte 10 000 000 liter.

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som avses i 1 mom.

Om två eller flera bryggerier som avses i 1 mom. samarbetar inom produktionen eller verksamheten, anses det inte betyda att de i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl. Ett villkor när detta moment tillämpas är dock att bryggeriernas sammanlagda ölproduktion per kalenderår är högst 15 000 000 liter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas från och med den 1 januari 2015. Tullen ska till den accisskyldige återbära accis för 2015 som före lagens ikraftträdande betalats till ett för stort belopp.

Helsingfors den 15 januari 2015

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

Lag

om ändring av 9 § i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 9 §, sådan den lyder i lagarna 571/1997, 1298/2003 och 1128/2010, som följer:

9 §

Om den accisskyldige lämnar en tillförlitlig utredning om att ölet har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och som per kalenderår framställer högst 10 000 000 liter öl, sänks den accis på alkoholdrycker som ska betalas på ölet med

1) 50 procent om företagets ölframställning per kalenderår är högst 200 000 liter,

2) 30 procent för den del av företagets ölframställning per kalenderår som är mer än 200 000 liter, men högst 3 000 000 liter,

3) 20 procent för den del av företagets ölframställning per kalenderår som är mer än 3 000 000 liter, men högst 5 500 000 liter,

4) 10 procent för den del av företagets ölframställning per kalenderår som är mer än 5 500 000 liter, men högst 10 000 000 liter.

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som avses i 1 mom.

Om två eller flera företag som avses i 1 mom. samarbetar inom produktionen eller verksamheten, anses det inte betyda att företagen i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl. Ett villkor när detta moment tillämpas är dock att den sammanlagda mängden öl som företagen framställer per kalenderår är högst 10 000 000 liter.

9 §

Om den accisskyldige lämnar en tillförlitlig utredning om att ölet har *producerats* i ett *bryggeri* som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra *bryggerier*, som *utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra bryggerier och inte brygger på licens* och som per kalenderår *producerar* högst 15 000 000 liter öl, sänks den accis på alkoholdrycker som ska betalas på ölet med

1) 50 procent *för den del av bryggeriets ölproduktion* per kalenderår *som inte överstiger 500 000 liter*,

2) 30 procent för den del av *bryggeriets ölproduktion* per kalenderår *som överstiger 500 000 liter men inte 3 000 000 liter*,

3) 20 procent för den del av *bryggeriets ölproduktion* per kalenderår *som överstiger 3 000 000 liter men inte 5 500 000 liter*,

4) 10 procent för den del av *bryggeriets ölproduktion* per kalenderår *som överstiger 5 500 000 liter men inte 10 000 000 liter*.

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som avses i 1 mom.

Om två eller flera bryggerier som avses i 1 mom. samarbetar inom produktionen eller verksamheten, anses det inte betyda att *de* i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl. Ett villkor när detta moment tillämpas är dock att *bryggeriernas sammanlagda ölproduktion* per kalenderår är högst 15 000 000 liter.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .
Lagen tillämpas från och med den 1 januari 2015. Tullen ska till den accisskyldige återbära accis för 2015 som före lagens ikraftträdande betalats till ett för stort belopp.